

Structurile arheologice de pe suprafața imobilului Lipscani nr. 30

Virgil Apostol, Ștefan Bălci, Claudia Apostol

Cercetările arheologice desfășurate pe suprafața parcelelei de la nr. 30 au condus la descoperirea completă a fundațiilor și subsolului unui imobil semnalat parțial în urma cercetărilor anterioare de pe suprafața parcelelor învecinate de la nr. 32-34.¹ Au fost descoperite vestigii care datează de la sfârșitul sec. al XIX-lea, martori ai alcătuirii anterioare din prima jumătate a sec. al XIX-lea sau elemente firave ale utilizării zonei în secolul al XVIII-lea.

Monumentele arheologice descoperite pot fi încadrate în trei dintre cele patru faze majore de edificare stabilite ca urmare a cercetărilor din anul 2010 de pe suprafața imobilelor de la nr. 32-34 și a cercetărilor de pe suprafața străzii Lipscani din anul 2009.²

I – Structuri din secolul al XVIII-lea

Suprapuse de structurile încadrate în Faza a III-a (mij. sec. al XIX-lea) au fost descoperite câteva structuri de zidărie realizate din cărămidă (24,5x13,5x4 cm) legată cu mortar: *amenajare 6 (fântână ?)*, Z204, Z205 care pot fi asociate cu complexele arheologice de secol XVIII (*conductă, amenajare 5*) descoperite pe suprafața imobilului nr. 32-34.

III – Structuri de la mijlocul secolului al XIX-lea

În sectorul nordic al suprafeței cercetate au fost descoperite două ziduri de fundație, perpendiculare unul pe celălalt (Z223, Z224), care descriu două încăperi ale unei construcții (*casa 8*) desființate la sfârșitul secolului al XIX-lea. Înainte de desființare, sunt înregistrate operațiuni de consolidare care au presupus cămășuirea zidului paralel cu aliniamentul (Z223) și a zidului care delimita la est proprietatea. Acest din urmă zid este posibil de imaginat în spatele zidului de cămășuială Z226, sub zidul din faza a IV-a de edificare (Z213). Cele două ziduri de cămășuială (Z225-Z226) sunt realizate din cărămidă (24x12x3,5 cm) legată cu mortar slab, cu conținut mare de nisip.

IV – Structuri de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX

Pe suprafața parcelei de la nr. 30 au fost evidențiate pivnițele, fundațiile și fragmente din elevația unei construcții (*casa 6*) a cărei configurație era descrisă de Planul din 1895-1899 și Planul 1911.

¹ Urmele acestei construcții (*casa 6*) au fost descoperite în anul 2010, în urma cercetărilor realizate pe suprafața imobilelor de la nr. 32-34, imobile care conțin din punct de vedere al regimului de proprietate și zona sudică a parcelei istorice de la numărul poștal actual 30.

Cf. V. Apostol, Șt. Bălci, *Structuri arheologice din Centrul istoric al Bucureștilor. Lipscani nr. 32-34*, București, 2009-2011, <http://www.simpara.ro/files/raport%20Lipscaeni%2032-34.pdf>, consultat 01 iunie 2010.

² Gh. Mănușu-Adameșteanu, E. Gavrilă, R. Popescu, Th. Ignat, A. Măgureanu, A. Boroneanț, M. Toderaș P. I. Panait, C. Mitroi, *Centrul Istoric. Str. Lipscaeni (Tronsonul dintre str. Smârdan și Bulevardul I.C. Brătianu, C.C.A.*, 2009, <http://www.cimec.ro/Arheologie/cronicaCA2010/cd/index.htm>, consultat 01.07.2010; V. Apostol, Șt. Bălci, *Structuri arhitectural-arheologice din Centrul Istoric București*, Caiete ARA I, 2010, p. 146.

Construcția este alcătuită din două corpuri de construcție separate de o curte interioară: unul mai amplu, la stradă și unul în partea din spate a parcelei.

Corpul dinspre stradă era alcătuit la nivelul parterului din două încăperi ample, separate în zona mediană de un hol îngust. Înspre curte, atașat la peretele exterior, se afla un spațiu pentru accesul la subsol și o anexă. În continuarea acestor spații, zidul către limita de proprietate (Z218) spre casa de la nr. 28 mai continuă cca. 1,50 m, ceea ce poate sugera că în această zonă se putea afla la etaj un spațiu exterior de distribuție. Acesta ar fi fost așezat pe acest zid și pe unul similar³ situat pe cealaltă limită laterală de proprietate. La acest spațiu se putea ajunge printr-o scară exterioară atașată sau integrată în acest spațiu.

Corpul dinspre stradă avea pivniță doar în zona corespunzătoare holului și camerei dinspre curte de la nivelul parterului. Pivnița este acoperită cu o boltă aplatizată cu secțiunea „în mâner de coș”. Spre curte, în peretele Z207 a fost amenajată o răsuflătoare.

Cel de-al doilea corp este reprezentat de patru ziduri perimetrare care descriu un contur dreptunghiular în care este inserat un grup sanitar cu acces direct din curtea interioară. În colțul sud-vestic se disting urmele unei structuri, probabil fundațiile unei scări elicoidale, dispuse la colț (*structură 2*).

Construcțiile de la nr. 32 și 30, la nivelul parterului au un zid comun - Z91, iar la nivelul subsolului este posibil ca zidurile pivnițelor să fie adosate (grosimea structurii de zidărie dintre cele două pivnițe este de 90 cm). Prin urmare, cele două pivnițe este posibil să dateze din perioade anterioare sfârșitului sec. al XIX-lea, iar zidurile de la parter să reprezinte o refacere de la sf. sec. al XIX-lea.

De-a lungul limitelor estice de proprietate ale parcelelor de la nr. 30 și 32 a fost descoperită câte o structură de zidărie liniară, cu secțiunea de 30 (lățime) x 35 (adâncime) cm. În interiorul acestei structuri se conservă un canal acoperit (*canal 1, canal 2*) care servea probabil pentru evacuarea în stradă a apelor pluviale din curțile interioare ale celor două construcții.

În curtea interioară a *casei 6* au fost descoperite două amenajări cu formă circulară în plan. Una dintre ele (*amenajare 5*) păstrează pornirile semicalotei sferice și urmele canalului de legătură cu *anexa (W/C)*, elemente care identifică direct funcțiunea sa: decantor pentru grupul sanitar. În schimb, cea de-a doua (*amenajare 4*), având un finisaj din mortar de ciment situat în linii generale la nivelul de funcționare al parterului, poate sugera funcțiunea unei jardiniere amplasată în mijlocul curții interioare.

³ Zona este afectată în prezent de o fundație din beton.